

Yù Túrâ ni Ime

Yù Meyannung sawe Túrâ ni Ime

Yù ira ngámin nga tatole ni Namarò yù túratán ni Ime, á nepatalugáring sù ira ngaw Kudio nga mewarawarâ sù ngámin nga purubinsia sù páppatulán na Roma. Á ibukalán ni Ime yù ipakuá ni Namarò nittam nga tatole na, tapè mepasingan yù pangikatalà tam kuna, áンna matákkilalán nayù ira Tatolay nga ari manguruk ta kuruk nga tatole ni Namarò ittam. Ta nu egga yù pangikatalà tam kâ Apu, pabbalinán na ta napiá nga akka-akkuát tam áンna napiá nga panguruk tam kâ Namarò.

Á si Ime yù mangngágan gapay ta Yakup sù ággubobuk na Gareko, áンna mangngágan ta Santiagu sù ággubobuk na Iloko. Á ta ággubobuk na Ingles, mangngágan ta James, á ta Atta, Ime yù ngágan na.

Yù Mayán nayù Túrâ

Yù Meyannung sù ira Mangikatalà áンna yù ira Mabbábáng (1:1-18)

Yù Pakaginná tam áンna Panguruk tam sù Bilin ni Namarò (1:19-27)

Arát tam laguk Paddurúmán yù ira Tatolay (2:1-13)

Mepasingan yù Ángngikatalà tam megapu sù Akkuát tam (2:14-26)

Yù Pakáwayyá nayù Pagubobuk tam (3:1-18)

Yù ira Mangikatalà kâ Namarò áンna yù ira Ari Manguruk (4:1-5:6)

Magattam ittam áンna Makimállà ittam kâ Namarò (5:7-20)

---

1 ¹Sikán si Ime nga masserbi kári Namarò kâ Apu Kesu Kiristu nga Yápu tam. Á mattúrákà nikayu ngámin nga ginaká nayù ira mapulu duá nga ánâ ni Israel, sikayu nga mangikatalà kâ Apu Kesu, nga mewarawarâ ta ngámin nga makkakerumá nga lugár ta dabbuno.

Yù Meyannung sù ira Mangikatalà áンna yù ira Mabbábáng

² Wáwwagì, mássiki nu mesimmuán naw sangaw yù makkakerumá nga jigâ, magayáyâ kayu. ³Ta ammu naw nu ajjan yù jigâ nga attamán naw, á maparubán kayu, tapè mepasigaggâ yù ángngikatalà naw kâ Namarò.^a

⁴ Á máwák naw nga attamán yù makkakerumá nga jigâ, megapu sù

---

^a 1:3 Roma 5:3-4; 1 Eduru 1:6-9

mapasigaggà nga ángngikatalà naw, tapè tulluâ kayu, nga napiá lâ yù ággangnguá naw, á awán ta pabbábáng naw.

5 Á nu eggá nikayu yù tolay nga arán na ammu yù akkuán na ta meyannung sù ággián na, á makimállà laguk kâ Namarò, tapè ipakánnammu ni Namarò yù napiá nga ipakuá na kuna. Ta minángngikállà si Namarò, á arán na ittam gammán, nu ari galâ nga abbágán na ittam ngámin nga makkiddaw kuna. 6 Ngam ta pakimállà naw kâ Namarò, ikatalà naw ta mangabbák nikayu. Ari kayu mabbábáng, ta yù tolay nga mabbábáng, meyárik ta palung na bebay nga mepayák ta paddák. 7 Á yù tolay nga kunnian nga mabbábáng, arán na nakuan kagian ta iddán ni Namarò. 8 Ta mattá-iki-ikáyâ áンna mabbábáng ta ngámin nga akkuán na, á yáyù nga arimekatalà, á awán ta iyawâ ni Namarò kuna.

Yù Meyannung sù ira Pobare áンna yù ira Maríku

9 Á sikayu nga pobare nga mangikatalà kâ Apu Kesu Kiristu, magayáyâ kayu laguk, ta si Namarò yù mangalawâ nikayu, tapè mesipà kayu kuna, mássiki nu iluddè da kayu nayù ira tatolay. 10 Á sikayu nga maríku nga mangikatalà kâ Apu Kesu Kiristu, magayáyâ kayu laguk nu mapatulù na kayu ni Namarò. Ta meyárik yù maríku ta lappáw ta kakáddapán nga mabì lâ malelay. 11 Ta nu mabbilák, á mabilagán yù lappáw, á mabì lâ malelay, á kengá lággapay yù kakástá na. Á kunnian gapay sù maríku. Mappukkawák nga mamagaru ta kukuá na, á mabì lâ matay áンna panawán na ngámin.

Yù Meyannung sù Paggapuán na Jigâ áンna Narákè

12 Á nu attamát tam yù jigâ nga umay nittam, á pagayáyatan na ittam ni Namarò. Ta nu arát tam likuránán yù pangikatalà tam kâ Namarò nu marigirigâ ittam, á iyawâ na nittam yù bálà tam nga inángà nga awán ta áddè na, ta yáyù initabbá ni Namarò sù ira nga mangiddù kuna.

13 Á mássiki nu marigirigâ ittam ta jigâ áンna narákè, arát tam awayyá nga kagian ta si Namarò yù paggapuán nayù jigâ tam, onu si Namarò yù mangituddu nittam ta narákè. Awán bulubugá ta mangituddu ta narákè kâ Namarò, á arán na gapay ni Namarò ituddu yù narákè. 14 Ngam marigirigâ ittam nga taggitádday megapu sù narákè nga pakkaragâ na baggi na nga naggapu sù narákè nga nonò na. 15 Á nu nononopat tam yù narákè nga karagatát tam, tulluâ yù narákè ta nonò tam, á yáyù nga akkuát tam laguk sangaw. Á nu uputan na tolay nga tuttulan yù narákè nga karagatán na, á matay sangaw áンna metabbà ta impiernu.

16 Wáwwagì nga iddukak ku, ari kayu melogò! Ari si Namarò yù paggapuán na narákè nga karagatát tam. 17 Si Namarò yù paggapuán na ngámin nga napiá áンna matunung. Á aggina yù mangiyawâ nittam ta ngámin nga napiá áンna nakástá. Pidde na yù ngámin nga

maddalingárang ta lángì megapu nittam, yù bilák, yù bulán, áんな yù bituan. Á manguli yù nawák da. Ngam si Namarò, ari manguli. Arán na ulian yù ángngiddù na áんな allà na nittam. ¹⁸Á gapu ta panalákkuruk na, pinabbalin na ittam ta tatole na megapu ta panguruk tam sù kuruk nga bilin na nga inipakánnámmu na nittam, tapè sittam yù kapiánán ta ngámin nga pinarò na.

Yù Pakaginná tam áんな Panguruk tam sù Bilin ni Namarò

¹⁹Wáwwagì nga iddukak ku, nononotat tam yawe. Sittam nga taggitádday, mapíá nakuan nu dán nga naparán nga magginná, ngam ari nakuan alistu nga tubbák áんな ari malogon nga mapporay. ²⁰Ta yù tolay nga mapporay, arán na matuppál yù napiá áんな matunung nga ipakuá na nakuan ni Namarò kuna. ²¹Likuránán naw laguk ngámin nga jikkù áんな narákè nga ággangnguá naw. Á tumulù kayu áんな alawatan naw yù bilin ni Namarò, tapè meyígù kayu.

²²Á tuppálan naw laguk yù bilin ni Namarò! Ta nu arán naw palurotan yù bilin na nga naginná naw, á ilogò naw laguk yù baggi naw. ²³Yù tolay nga ginnán na lâ yù ubobuk ni Namarò, ngam arán na kurugan, meyárik ta tolay nga magispeku, nga masingan na yù mammang na nga narapingán. ²⁴Á pallikuk na ta ispeku, máttamán na sangaw yù nasingan na. Á kunnian yù keyarigán nayù tolay nga ari manuppál sù gininná na nga ubobuk ni Namarò. ²⁵Tángngagan naw laguk yù bilin ni Namarò nga makáwayyá nga mamalubbáng nikayu, á tuppálan naw yù kagian na. Ta ikállà na kayu ni Namarò áんな abbágán na kayu ta ngámin nga akka-akkuán naw, nu palurotan naw yù naginná naw nga bilin na.

²⁶Yù tolay nga makkagi ta makimoray kâ Namarò, ngam arán na tukkatan yù pagubobuk na ta narákè, á ilogò na lâ yù baggi na. Á awán ta serbi nayù pakimore na kâ Namarò. ²⁷Ta si Namarò yù Yáma tam nu kuruk nga makimoray ittam kuna. Á danniaw ira lâ yù ibiláng na ta kuruk nga tatole na nga kuruk nga makimoray kuna. Á manuppál ira sù napiá nga ipakuá na nira. Abbágad da yù ira ábbing nga ulilá áんな yù ira bábbay nga nabálu nga marigirigâ, áんな arád da párigán yù narákè nga ággangnguá nayù ira tatolay sawe dabbuno.

Arát tam laguk Paddurúmán yù ira Tatolay

2 ¹Wáwwagì, nu kuruk nga mangikatalà kayu kâ Apu Kesu Kiristu nga Yápu tam nga Kotunán, arán naw laguk paddurúmán yù ira tatolay. ²Á ta ángngarigán, umay yù tolay nga maríku nga makipagammung nikayu, nga massákkaláng ta buláwán áんな nabbisti ta nanginá nga gámì, á ajjan gapay yù umay nga pobare nga nabbarawási ta napisipisil. ³Á nu ángngarigán ta tángngagan naw lâ yù maríku, á kagian naw kuna, “E ka bì magitubang sawe kapiánán nga ággitubangám

mi.” Á kagian naw sù pobare, “Manáddak ka tán,” onu “Magitubang ka ta daták ta likuk mi.”⁴ Á nu kunnian yù akkuán naw, narákè kayu, ta paddurúmán naw yù ira tatolay. Á meyárik kayu ta kues nga narákè yù nonò na.⁵ Wáwwagì nga iddukak ku, ginnán naw yù kagiak ku nikayu. Yù ira pobare ta dabbuno, aggira yù piníli ni Namarò tapè aggira yù mangikatalà kuna, áンna napasigaggà yù ángngikatalà da. Á pabbalinan na ira ta tatole na, tapè mesipà ira sù pammagure na, ta yáyù initabbá na nga bálà da nga iyawâ na sù ira ngámin nga mangiddù kuna.

6 Ngam sikayu, ipasiránán naw yù ira pobare. Á asinni panò yù ira manigirigâ nikayu nu ari galâ yù ira maríku? Asinni yù ira mangikeká nikayu ta kues nu ari yù ira maríku?⁷ Á asinni panò yù ira makkagi ta narákè ta meyannung sù maráyaw nga ngágan ni Apu Kesu Kiristu nga Yápu tam? Aggira nga maríku!

8 Á kuruk nga napiá yù akkuán naw nu tuppálan naw yù kapiánán nga tunung ni Namarò nga netúrâ, nga kun na,

“Iddukan naw yù ira ikáttolle naw ta kunnay ta ángngiddù naw ta baggi naw.”^b

9 Ngam nu paddurúmán naw yù ira tatolay gapu ta maríku yù tádday áンna pobare yù tádday, á mapagikáru kayu gapu ta nakaliwatán naw yù tunung ni Namarò.¹⁰ Ta mássiki nu tuppálan naw yù ngámin ira nga itaddán ni Namarò nga netúrâ sù tunung na, ngam tádday lâ yù arán naw natuppál, á nakaliwatán naw yù tunung ni Namarò.¹¹ Ta si Namarò yù nakkagi sù itaddán na, nga kun na, “Ari kayu makikarallaw.” Á aggina galâ yù nakkagi gapay, nga kun na, “Ari kayu mamapátay.”^c Á nu ari kayu makikarallaw, ngam mamapátay kayu, á nalliwâ kayin, ta nakaliwatán naw yù tunung ni Namarò.

12 Á yáyù nga máwák tam laguk nga ubobugan áンna akkuán yù napiá nga kunnay sù akkuán nayù ira tatole ni Namarò, nga mapanunnután megapu sù kapiánán nga tunung nga mamalubbáng nittam, tapè mesipà ittam sù allà ni Namarò.¹³ Ta sangaw nu panunnután ni Namarò yù ira tatolay, arán na ikállà yù tolay nga ari mangikállà sù ira ikáttolle na. Ngam yù tolay nga mangikállà, aggina yù ikállà ni Namarò. Á yáyù nga ikákkállà naw laguk yù ira kábulun naw, tapè ikállà na kayu ni Namarò sangaw nu ággo na pamanunnù na. Ta minángngikállà si Namarò, mássiki nu mamanunnù.^d

Mepasingan yù Ángngikatalà tam megapu sù Akkuát tam

14 Wáwwagì, nu ajjan yù tolay nga makkagi ta manguruk kâ Apu Kesu, ngam narákè yù akkuán na, á awán ta serbi nayù ángnguruk na.

^b 2:8 Libitiko 19:18   ^c 2:11 Esodo 20:13-14   ^d 2:13 Meyannung ta allà ni Namarò nga mepulù ta pamanunnù na, Genesis 4:8-16

Meyígù panò megapu sù kunnian nga ángnguruk na? Ari gemma. Ta ari kuruk nga manguruk nu awán ta napiá nga akkuán na tapè mepasingan yù ángnguruk na. ¹⁵ Á ta ángngarigán nu eggá yù ira wáwwagi tam ta ángnguruk tam kâ Apu Kesu nga awán ta kanad da ánná gámì da, ¹⁶ á kagiat tam nira, “Parè bì ta napiá yù áaggián naw ánná málek naw sangaw yù kanan naw ánná gámì naw.” Á nu kunnian yù kagiat tam nira, ngam arát tam ira abbágán ánná arát tam iyawâ nira yù máwák da, á awán bulubugá ta serbi nayù ángngikatalà tam. ¹⁷ Á yáyù, nu ajjan yù tolay nga makkagi ta ikatalà na si Apu Kesu, ngam arán na akkuán yù napiá nga ipakuá ni Namarò kuna, á awán laguk ta serbi nayù ángngikatalà na.

¹⁸ Á ta ángngarigán, ajjan yù tolay nga makkagi, nga kun na, “Paguráyat tam, ta makkakerumá yù ánnuttul tam kâ Apu. Ta ajjan yù ira makkagi ta meyígù ira megapu ta pangikatalà da lá kâ Apu Kesu, mássiki nu awán ta napiá nga akkuád da. Á ajjan gapay yù ira makkagi ta meyígù ira megapu sù napiá nga akkuád da.” Á yawe laguk yù kagiak ku. Á kunnasi yù pangipasingat tam ta pangikatalà tam kâ Apu, nu awán ta napiá nga akkuát tam? Á yáyù nga akkuák ku laguk yù napiá, tapè mepasingan yù pangikatalà ku kâ Apu.

¹⁹ Á sikayu, kurugan naw gemma ta táttádday lá si Namarò nga Yápu tam. Á napiá gemma ta manguruk kayu sù kuruk nga meyannung kâ Namarò. Á yù ira anitu, kurugad da gapay si Namarò, á mamippippik ira ta assing da kuna, ta ari ira meyígù. ²⁰ Á sikayu nga kunnay ta awán ta nonò na, arán naw panò kánnámmuán ta awán ta serbi na pangikatalà na tolay kâ Namarò nu arán na gapay akkuán yù napiá nga ikáyâ ni Namarò?

²¹ Nononopan naw yù ngaw Kákay Abrakam. Ammu naw gemma ta inibiláng ni Namarò ta matunung si Kákay Abrakam megapu sù kingnguá na. Minay di Kákay Abrakam nga nakimoray kâ Namarò ta utun na puddul, tapè palurotan na yù kinagi ni Namarò. Á bináluk na si Isak nga anâ na, á pineddá na ta utun nayù ángngiyátangán, tapè meyátang.^e ²² Á yáyù pangipasinganát tam ta metádday yù pangikatalà ni Kákay Abrakam kâ Namarò sù panguruk na sù kinagi ni Namarò kuna. Ta yù pabbalinán nayù pangikatalà ni Kákay Abrakam kâ Namarò yù pamalurò na sù kinagi ni Namarò kuna. ²³ Á kunnian, napalurò yù dán nga netúrâ nga ubobuk ni Namarò nga kunnia: “Si Kákay Abrakam, kinuruk na yù kinagi ni Namarò kuna. Á gapu ta pangikatalà na kuna, inibiláng ni Namarò ta napiá ánná matunung si Abrakam.”^f Á yáyù nga narámak nayù ira tatolay ta si Abrakam yù kopun ni Namarò. ²⁴ Á kunnian, wáwwagì, kánnámmuát tam ta ibiláng ni Namarò ta napiá ánná matunung ittam, nga ari megapu sù pakkagi tam sù pangikatalà tam

^e 2:21 Genesis 22:1-19   ^f 2:23 Genesis 15:6; Roma 4:3

kuna, nu ari galâ megapu sù napiá nga akkuát tam, nga kepasinganán nayù pangikatalà tam kuna.

25 Á kunnian gapay sù ngaw Bákò Rakab nga minákkikarallaw. Inibiláng ni Namarò ta matunung si Rakab gapu ta inipasingan na yù pangikatalà na kâ Namarò megapu sù kingnguá na. Ta pinaddulò na yù ira duá nga ginaká ni Israel, nga suddálú nga minay massísim ta ili na, á inilammang na ira nga pinapánaw, á inituddu na nira yù tanakuán nga dálan, tapè melillì ira sù ira maggápù nira nakuan. 26 Á ta ángngarigán, nu mesinná yù ikararuá na tolay ta baggi na nga aringin maginángà, á natayin. Á kunnay gapay sù pangikatalà tam kâ Apu Kesu. Nu arát tam akkuán yù napiá nga ipakuá ni Namarò nittam, á kunnay ta natayin yù pangikatalà tam, gapu ta awán ta palurotan na.

Yù Pakáwayyá nayù Pagubobuk tam

3 ¹Wáwwagì, ari nakuan aru nikayu yù mabbalin ta mesturu nga mangituddu ta ubobuk ni Namarò, ta ammu naw ta mepallà yù ámmagikáru ni Namarò, nepatalugáring nikami nga mesturu ánnè sù ira tudduám mi, nu arám mi tuppálan yù napiá nga ituddu mi. ²Á sittam ngámin, negagángay ta makaliwâ ittam. Á nu ajjan yù tolay nga ammu na imugurán yù pagubobuk na, aggina yù similluâ nga awán ta pakaliwatán na, áんな ammu na mangigaggak ta baggi na.

³Á megaggak yù baggi tam megapu ta pangigaggak tam ta jilá tam. Ta ángngarigán, ipe tam yù búsal ta simù na kabáyu tapè kurugan na ittam, á awayyá tam laguk igaggak yù baggi na. ⁴Á yù biray yù tádday nga keyarigán na. Mássiki nu mallakay yù biray áんな masikan yù paddák nga mangipayák kuna, ngam baddì yù ulin na nga ángngigaggak nayù mamilotu sù biray áんな ipanunung na sù lakalakaran na. ⁵Á kunnian gapay sù jilá na tolay, mássiki nu baddì, ngam kunnay ta mappeddaráyaw nga makáwayyá megapu ta pagubobuk na. Ta makáwayyá yù tolay nga mamalurò ta aru nga napiá onu narákè megapu ta pagubobuk na. Á yáyù nga meyárik yù jilá tam ta baddì nga ulin nga makáwayyá nga mangigaggak ta dakal nga biray.

Á ta ángngarigán, nonopan naw yù api nga baddì, á pígiá lâ tuggian na yù dakal nga kakayyuán! ⁶Á kunnay ta api yù jilá tam, gapu ta mappanà yù narákè nga maggapu ta pagubobuk na. Á massamâ yù karákè na ta nonò tam áんな baggi tam, á darálan na yù áaggiát tam. Á si Satanas yù paggaguán nayù narákè nga pagubobuk tam.

⁷Makáwayyá yù tolay nga mamasippà ta ngámin nga makkakerumá nga simaron nga ayám, mammánù, yù ira nga makkarakáray, áんな yù ira nga maggián ta bebay, á ajjanin yù pinasippà na. ⁸Ngam awán bulubugá ta tolay nga matudduán na yù jilá na, tapè napiá lâ nakuan yù ubobugan na. Ari megaggak, nga dán nga naparán nga magubobuk ta narákè nga meyárik ta jitá nga akáppatay.

⁹Á megapu sù jilá tam, iyubobuk tam yù paddáyo tam kâ Ammò Namarò nga Yápu tam, ánnna iyubobuk tam gapay yù pangigagek tam ta ikáttolle tam nga pinarò ni Namarò ta kágappà na! ¹⁰Táttádday lâ yù jilá tam, nga paggapuán nayù paddáyo tam kâ Namarò ánnna yù pangigagek tam sù ira kábultur tam! Wáwwagì, ari máyâ! Arát tam nakuan akkuán yù kunnian! ¹¹Á ta ángngarigán, mallatuâ panò ta námmì nga danum ánnna matábbál gapay yù táttádday nga panagabán? Ari gemma. ¹²Á mabbungá panò ta niuk yù káyu nga bayábà? Ari gemma. Onu egga panò yù lánù nga mabbungá ta bayábà? Awán! Á awán gapay ta manágak ta bebay. A ta kunnian gapay, ari mepángngà nittam nga manguruk kâ Namarò yù magubobuk ta narákè.

Yù Napiá nga Sírik ni Namarò nga Ipakánnámmu na

¹³Nu egga nikayu yù masírik ánnna kuruk nga makánnámmu, tumulù laguk, á ipasingan na yù napiá nga nonò na megapu sù napiá nga akka-akkuán na ánnna napiá nga ággangnguá na.

¹⁴Ngam nu mangabubu kayu ánnna mapassil, ari kayu laguk mappeddaráyaw nga makkagi ta masírik kayu, ánnna ari kayu massiri, nga mangilímak ta kuruk. ¹⁵Ta nu narákè yù sírik naw, ari gemma maggapu kâ Namarò, nu ari galâ yù sírik nga gagángay ta nonò na tolay sawe dabbuno, nga maggapu kâ Satanas. ¹⁶Á nu ajjan yù ira nga mangabubu ánnna mapassil, buruburionad da ngámin yù ira tatolay ánnna akkuád da ngámin nga makkakerumá nga narákè.

¹⁷Ngam yù tolay nga kuruk nga masírik, nga egga kuna yù napiá nga sírik nga naggapu kâ Namarò, á arán na nonopan yù narákè. Á magimammà yù nonò na, á aggina yù magattam nga masippà ánnna tumulù. Á mangikállà sù ira ikáttolle na, ánnna abbágán na ira. Ari mabbábang ánnna ari mangirumá ta tolay, á ari ággippípiá. ¹⁸Á yù ira mamakkápiá sù ira kábultur da, meyárik ira ta mammulá ta napiá nga bukal, ánnna málâ na sangaw yù napiá nga bungá ra. Ta nu pakkapiád da yù ira kábultur da, mammapiá yù áaggiád da, á napiá ánnna matunung yù ngámin nga akkuád da.

Yù ira Mangikatalà kâ Namarò ánnna yù ira Ari Manguruk

4 ¹Á ngattá, ta makkakákontará kayu? Anni panò yù kegapuánán nayù paddaráma naw, nu ari galâ megapu sù passil naw ánnna narákè nga pakkaragâ naw nga nonopan naw. ²Ajjan yù ikáyâ naw nga apan, ngam arán naw málâ, á yáyù nga maguray lâ yù akkuán naw, tapè málâ naw, mássiki nu mamapátay kayu! Mapassil kayu! Ngam ari kayu makálâ ta passilan naw, á yáyù gapu na nga maddaráma kayu. Ngam arán naw málâ yù máwák naw, gapu ta arán naw kiddawan kâ Apu Namarò. ³Á mássiki nu makimállà kayu kâ Namarò, arán na iyawâ

nikayu yù ipakimállà naw, gapu ta kiddawan naw galâ megapu sù narákè nga pakkaragâ nayù baggi naw.

⁴Tatolay nga ari mekatalà! Arán naw panò ammu tanu karagatán naw yù ajjan sawe dabbuno, á kontarán naw si Namarò? Ta yù tolay nga makkarakâ ta narákè nga ajjan sawe dabbuno, aggina yù ikalusso ni Namarò. ⁵Á arán naw laguk kagian ta awán ta kebalinán nayù dán nga netúrâ nga ubobuk ni Namarò. Kinagi na,

“Maggián yù Mangilin nga Ikararuá ni Namarò sù ira tatolay na,
á nakalò yù pakkaragâ na ta iddukat tam galâ si Apu Namarò.”

⁶Á nepallà yù pangikállà ni Namarò nittam, á uputan na ittam nga abbágán, tapè mepasigaggà áンna matunung yù ángngikatalà tam kuna. Ta ajjan yù dán nga netúrâ nga ubobuk ni Namarò, nga kunniaw:

“Kontarán ni Namarò yù ira ngámin nga mappeddaráyaw,
ngam ikállà na yù ira ngámin nga tumulù.”^g

⁷Tumulù kayu laguk kâ Namarò. Á kontarán naw si Satanás nga patul nayù ira anitu. Tanu kontarán naw si Satanás, panawán na kayu. ⁸Á dukkì kayu kâ Namarò. Tanu dukkì kayu kuna, dukkì gapay nikayu. Á sikayu nga malliwâ, mabbabáwi kayu laguk, á likuránán naw yù liwiliwâ naw. Á sikayu nga mabbábáng sù panguruk naw kâ Namarò, ipasigaggà naw yù ángnguruk naw kuna. ⁹Á parè bì ta makalò yù daddam naw megapu sù liwiliwâ naw, á makkulè kayu laguk. Ari kayu nakuan maggagálà, ta mepángngà ta maraddam kayu. Ari kayu laguk magayáyâ nga mabbuyá, ngam maraddam kayu nga mappasirán. ¹⁰Nu tumulù kayu kâ Apu Namarò, ipotun na kayu nga meparáyaw.

Ari ittam Makkakápanunnù, ta si Apu Namarò yù Mamanunnù

¹¹Wáwwagì nga mangiddù kâ Apu, ari kayu makkakálillibâ. Yù tolay nga lillíbatan na yù kabbulun na, á kunnay ta sippilan na yù pakáwayyá nayù mamanunnù. Á nu panunnután na yù ira kábulun na, kunnay ta lillíbatan na gapay yù napiá nga tunung ni Namarò nga ipamanunnù na nittam. Á nu mamanunnù kayu sù tunung, arán nawin gemma kurugan yù itaddán na, á arán nawin kurugan si Namarò. ¹²Si Apu Namarò lâ yù paggapuán nayù tunung, á aggina lâ yù makáwayyá nga mamanunnù nittam. Á awán ta tanakuán nu ari lâ aggina yù makáwayyá nga mangiyígù ta tolay nga iyángé na ta lángì, onu mamagikáru ta tolay ta impiernu. Á yáyù nga awán ta pakáwayyá tam nga tatolay nga mamanunnù sù ira ikáttole tam.

Ari ittam nakuan Mappeddaráyaw

¹³Ginnán naw laguk yawe kagiak ku nikayu, sikayu nga makkagi ta kunniaw: “Sangaw nu ummá, onu sangaw nu tádday ággaw, umay kami

^g 4:6 Proberbio 3:34

ta tanakuán nga ili. Á maggián kami ta tangaragun, á makkompará kami, tapè aru sangaw yù ganánsiá mi.”¹⁴ Ngam arán naw nakuan kagian ta kunnian. Arát tam ammu yù mesimmu nittam sangaw nu ummá! Ta mabíbì ittam ta dabbuno, nga kun na angà nga duttál, á manganánnuán, lummakin.¹⁵ Yawe lâ yù mepángngà nga kagiat tam nakuan, “Nu ure ni Namarò, á matolay ittam, á kunniawe yù akkuát tam.”¹⁶ Ngam sikayu, ngattá, ta mappeddaráyaw kayu? Ngattá, ta ipappeddaráyo naw yù akka-akkuán naw, ta narákè ngámin yù pappeddaráyo na tolay.¹⁷ Á nonopan naw yaw. Makaliwâ yù tolay nu arán na akkuán yù napiá nga ammu na nga akkuán na nakuan.

Sikayu nga Maríku, Imugurán naw yù Akkuán naw

5 ¹Á sikayu nga maríku, ginnán naw laguk yù kagiak ku nikayu. Makkulukulè kayu nakuan ánnna makkalli kayu megapu sù jigâ nga umay sangaw nikayu!² Ta marúnù ngámin nga kukuá naw nga makkakerumá, ánnna mabobbotán yù ngámin nga gámì naw, nga kanan na ulak ánnna kimi.³ Á masináyán yù pirâ naw nga buláwán ánnna pinaláta, gapu ta binuttul naw nga arán naw iniyusá ta mangabbák. Á yù kukuá naw nga masináyán, yáyù massistígu ta karákè naw. Yù binuttul naw nga kukuá naw yù kun na api nga kán lâ kán ta baggi naw, ta inukkuk naw yù kukuá naw sù ira maporián nga ággaw nga pamanunnù ni Apu Namarò.

⁴ Ginnán naw, sikayu nga eggá yù ákkomanán na! Jinarogà naw yù ira patarabakuan naw ta ákkomanán naw. Á nakaliwatán naw yù ira nakigaták nikayu, ta arán naw ira sináddanán. Á si Namarò nga Kotunán, naginná na yù kinagi ra ta meyannung sù akka-akkuán naw.⁵ Á sikayu nga maríku, nonopan naw lâ yù nanginá nga aruátan naw ta dabbuno ánnna yù ipabbúyá naw. Kunnay kayu ta báka nga matabá, nga arán na ammu ta pártiad da sangaw. Ta kagian naw ta awán ta awágan naw, á arán naw manonò yù pamanunnù ni Apu Namarò.⁶ Á iddâ naw lâ jinigirigâ yù ira matunung nga tatolay nga ari nakaliwâ nikayu, á pinapáte naw ira, mássiki nu siminulù ira nikayu.

Máwák nga Magattam ittam

⁷ Á sikayu nga wáwwagiì nga manguruk kâ Apu, magattam kayu lábbì nga magiddak ta labbè ni Apu ta dabbuno. Nonopan naw yù minákkomán. Magattam lâ nga magiddak ta kagaták na amme na. Ta iddagán na bì yù mapolu nga urán ánnna yù maporián áddè ta kalutu na.⁸ Á sikayu, magattam kayu gapay nga magiddak lábbì. Ipasigaggà naw yù ángnguruk naw kâ Apu Kesu. Ta mabíkin, á duttál ta dabbuno.⁹ Ari kayu makkakápalíwâ, wáwwagiì, tapè arán na kayu panunnután ni Apu. Ta aijanin yù umay mamanunnù, á mabi lâ nga tullung, ta kun na tolay nga tullung ta puertá nga nabukatán.

¹⁰ Wáwwagì, nonopan naw yù ira ngaw ábbilinán ni Namarò nga jinok na ta mangipakánnámmu sù bilin na, tapè párigán naw ira. Ta inattamád da yù aru nga makkakerumá nga jigâ áんな pinalurò da yù inipakuá ni Namarò nira. ¹¹ Á ibiláng tam ta magayáyâ nga iddukan ni Namarò yù ngaw ira tatolay nga napasigaggà yù ángngikatalà da kâ Namarò, nga nagattam ta aru nga jigâ, tapè palurotad da yù inipakuá ni Namarò nira. Narámak naw si Job, nga nagattam ta aru nga jigâ, á ammu naw ta napiá lâ yù ure ni Apu Namarò ta meyannung kuna, ta pinammapiá ni Apu yù ággián ni Job. Ta minángngikállà si Namarò áんな nepallà yù allà na sù ira tatole na.

¹² Wáwwagì, yawe yù kagiak ku nga importá nga arán naw máttamán. Ari kayu bulubugá mappagássingán, mássiki ta lángì onu dabbuno onu tanakuán nga pagássingán naw. Napiá lâ nu kagian naw, “Wan,” nga awán ta pagássingán na, ta yáyù lâ ikáyâ ni Namarò. Á napiá gapay nu kagian naw lâ, “Ari,” nga awán ta pagássingán na, tapè arán na kayu panunnután ni Namarò.

Máwák nga Makimállà ittam kâ Apu Namarò

¹³ Á nu eggá nikayu yù tolay nga marigirigâ, makimállà lâ kâ Namarò. Á nu eggá nikayu yù magayáyâ, á ikansion na yù paddáyo na kâ Namarò. ¹⁴ Nu eggá nikayu yù matakì, ipágál na yù ira karakalán nayù ira manguruk, tapè ipakimállà da kâ Namarò áんな denuád da ta pannakabaggi ni Apu Kesu. ¹⁵ Á ta pakimállà naw, nu kuruk nga ikatalà naw si Namarò, á pammapián na yù matakì. Á nu eggá gapay yù pakaliwatán na, á pakomán na.

¹⁶ Á nu nakaliwâ kayu, makkakápalappâ kayu ta liwâ naw, á ipakimállà naw yù ira kábulun naw, tapè mammapiá kayu. Ta nepallà yù pakáwayyyá nayù pakimállà na tolay nga napiá áんな matunung. ¹⁷ Kunnay kâ Elias nga ábbilinán na ngaw ni Namarò. Tolay gemma lâ si Elias nga kagittá tam. Á nakimállà kâ Namarò ta ari bì magurán, á ari nagurán ta tallu ragun ta gadduá megapu sù pakimállà na.^h ¹⁸ Á nakimállà si Elias má ta iyawâ ni Namarò yù urán, á nagurán áんな nattubbu áんな nabbungá yù inimulá nayù ira tatolay.

¹⁹ Wáwwagì, nu eggá nikayu yù tolay nga nekáttuay ta pangikatalà na kâ Namarò áんな minárayyu sù kuruk nga bilin na, á máwák nga umay laguk yù tádday nikayu nga manabarang kuna, tapè mattoli nga manguruk kâ Apu. ²⁰ Á nonopan naw yawe. Nu ajjan yù tolay nga nalliwâ, nga ipetoli naw ta panguruk na kâ Apu Namarò, á mássiki nu kitáru yù liwiliwâ na, á mapakomá, á melillì yù ikararuá na sù pamagikáru ni Namarò. Áddè na yû.

^h 5:17 Meyannung sù pakimállà ni Elias, 1 dagiti Ar-ari (1 Patul) 17:1; 18:1-2, 42-45